

بسمه تعالی

**خلاصه گزارش عملکرد حوزه مدیریت بحران
و پدافند غیرعامل وزارت نیرو**

۱۳۹۷

فهرست مطالب

۳ مستندات قانونی بخش مدیریت بحران
۳ مستندات قانونی بخش پدافند غیرعامل
۴ معرفی و تاریخچه
۴ شرح وظایف
۵ ساختار موجود در بدنه وزارت نیرو
۶ آموزش
۹ مطالعه و پژوهش
۱۱ اعتبارات
۱۱ بخشنامه ها و دستورالعمل های صادره
۱۲ تقدیرها

مستندات قانونی بخش مدیریت بحران

ردیف	عنوان
۱	سیاست‌های کلی نظام در حوزه مدیریت بحران ابلاغی مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۳۸۴/۲/۳
۲	قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱
۳	آیین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور ۱۳۸۸/۹/۱۸
۴	قوانین برنامه های توسعه کشور
۵	نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو
۶	قوانین سالیانه بودجه کشور

مستندات قانونی بخش پدافند غیرعامل

ردیف	عنوان
۱	مصوبه هیئت دولت درخصوص آمایش ملی و نهادینه شدن رعایت پدافند غیرعامل مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۵
۲	سیاست‌های کلی نظام در حوزه پدافند غیرعامل ابلاغی مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۹
۳	قوانین برنامه چهارم، پنجم و ششم توسعه
۴	اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل مصوب ۱۳۹۳/۹/۱۷
۵	نظام نامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل
۶	قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۱۳
۷	قوانین سالیانه بودجه کشور

معرفی و تاریخچه

- حوزه پدافند غیرعامل از سال ۱۳۸۴ با ایجاد اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل ذیل حوزه قائم مقام وزیر نیرو فعالیت خود را آغاز نمود.
- با توجه به مفاد آیین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و مصوبه کمیته دائمی پدافند غیر عامل کشور دارای اختیارات اصول ۱۲۸ و ۱۳۷ قانون اساسی، دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو تشکیل و مدیر کل آن در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۱ توسط وزیر نیرو منصوب گردید.
- اهداف این حوزه مطابق نظام نامه ابلاغی ۱۳۹۱/۷/۱ به شرح زیر تعریف شده است:
 - حفظ وحدت رویه، کنترل متمرکز در سطوح راهبردی، انجام بخشی تعاملات درون سازمانی و برون سازمانی و همسان سازی روند انجام طرح های ذیربط در کلیه شرکت های تابعه و وابسته وزارت نیرو با تکیه بر موارد ذیل می باشد:
 - برنامه ریزی و نظارت بر اجرای طرح های ایمن سازی در تأسیسات حیاتی، حساس و مهم صنعت آب و برق
 - کسب آمادگی های لازم در ابعاد سازماندهی و تأمین و تجهیز منابع
 - ایجاد هماهنگی در برنامه ریزی و نظارت بر اجرای برنامه های مدیریت بحران و پدافند غیر عامل
 - افزایش آستانه مقاومت و ظرفیت پایداری، استمرار ارائه خدمات و کاهش زمان بازگشت در شرایط اضطرار
 - مدیریت ریسک و مدیریت جامع بحران

شرح وظایف

- نیازسنجی، برنامه ریزی، سیاست گذاری و ارائه خطمشی های لازم جهت استقرار نظام مدیریت بحران و پدافند غیرعامل؛
- فرماندهی عملیات و راهبری در بحران های ملی (سطح ۱)؛
- تصویب استانداردها و سطح بندی خطرات و ضوابط مدیریتی و فنی در سیستم ها، فرایندها، تأسیسات موجود و طرح های توسعه ای و نظارت بر حسن اجرای آن ها؛
- پی گیری مصوبات و ابلاغیه های سازمان مدیریت بحران کشور، کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور، سازمان پدافند غیرعامل کشور، شورای عالی و شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور.
- سیاست گذاری و نظارت بر اجرای دوره ها و کارگاه های آموزشی، سمینارها و موارد مشابه بر اساس ضوابط مربوطه؛
- بررسی و تأیید اولویت بندی طرح ها و اعتبارات مورد نیاز در حوزه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل و نظارت بر انجام مطالعات و اجرای ضوابط مربوطه.
- همکاری با کمیته ها و کارگروه های تخصصی مرتبط با مدیریت بحران و پدافند غیرعامل.

ساختار موجود در بدنه وزارت نیرو

آموزش

عناوین مهم دوره‌های آموزشی برگزار شده

ردیف	عنوان دوره
۱	آشنایی با پدافند غیرعامل و کاربردهای آن
۲	آگاه سازی حملات سایبری در صنعت برق
۳	اطفاء حریق و امداد نجات
۴	روش های پدافند غیرعامل در جنگ نرم
۵	مدیریت جامع بحران
۶	امنیت اطلاعات و ارتباطات
۷	شناخت تهدیدات سایبری صنعت برق
۸	پدافند سایبری
۹	اصول و مبانی پدافند غیرعامل و مدیریت بحران
۱۰	مهندسی زلزله و دینامیک سازه ها
۱۱	امنیت، نفوذ و روش های مقابله با حملات سایبری
۱۲	مدیریت بحران در تصفیه خانه ها

عناوین مهم کارگاه های آموزشی برگزار شده

ردیف	عنوان کارگاه
۱	کارگاه تخصصی ارزیابی تهدیدات و آسیب پذیری نیروگاه‌ها
۲	کارگاه تخصصی ارزیابی تهدیدات و حوزه‌های آسیب پذیری نیروگاه‌ها
۳	کارگاه ارزیابی تهدیدات زیست محیطی در نیروگاه‌ها
۴	کارگاه آموزش اصول و مبانی پدافند غیرعامل
۵	دوره آموزشی پدافند سایبری
۶	کلاس آموزشی اصول و مبانی پدافند غیرعامل و مدیریت بحران
۷	کارگاه تسهیل مدیریت بحران و پدافند غیرعامل شرکت های توزیع

مهم‌ترین دوره‌های بین‌المللی

ردیف	عنوان دوره‌ها
۱	ریاست شورای سیاست‌گذاری سه دوره از کنفرانس بین‌المللی مدیریت سیلاب
۲	عضویت در کرسی کارگروه علمی و فنی مجمع جهانی ریسک-سویس
۳	برگزاری دوره مشترک مدیریت بحران در کوبه ژاپن
۴	مسئول آموزش دوره‌های بین‌المللی مدیریت سیلاب برای کشورهای عضو سازمان اکو

نفر ساعت آموزش در شرکتهای زیرمجموعه

برنامه‌های سال ۹۷	از ابتدا تا کنون (نفر ساعت)	حوزه	ردیف
۱۰۰۰۰	۱۳۹۴۰۰	برق	۱
۱۰۰۰۰	۱۱۰۱۳۴	آب	۲
۲۵۰۰۰	۲۶۱۲۵۹	آب و فاضلاب	۳

برخی عناوین مانورها

ردیف	موضوع
۱	برگزاری مانور قطع برق نقاط حیاتی، حساس، مهم و... در حوزه مسئولیت شرکت های توزیع و برق منطقه ای در هفته پدافند غیرعامل
۲	اجرای مانور آماده بکاری مولدهای برق اضطراری مراکز ثقل کشور
۳	برگزاری مانور سایبری درمحل دیسپاچینگ ملی
۴	تست و اطفاء حریق اتاق کابلها
۵	نشت مواد شیمیایی
۶	نشت مواد نفتی در زمین سوخت و بروز آتش
۷	آتش سوزی مخازن سوخت در حالت عادی و خروج از مدار (بلک اوت)
۸	نحوه پناهجویی و استفاده از پناهگاه
۹	اطفاء حریق جامدات و امداد و نجات
۱۰	برگزاری مانور زلزله و تخلیه اضطراری
۱۱	مانور آزمایشی کپسولهای آتش نشانی
۱۲	مانور دورمیزی پدافند غیرعامل لغزش دیواره
۱۳	اجرای مانور مشترک کلیه دستگاههای اجرایی متصل به شبکه دولت (اعلام وضعیت زرد سایبری)
۱۴	طرح ریزی مانور سیلاب در محدوده پایین دست رودخانه
۱۵	اطفاء گاز کلر
۱۶	آبرسانی در شرایط اضطراری

تعداد مانورها

ردیف	حوزه	از ابتدا تا کنون	برنامه سال ۹۷
۱	برق	۹	۱۳
۲	آب	۱۷۱	۲۰
۳	آب و فاضلاب	۲۱۵	۴۵

مطالعه و پژوهش

عناوین مهم پژوهش ها-مطالعات انجام شده در وزارت نیرو

ردیف	موضوع
۱	افزایش ضریب اطمینان برق رسانی به مراکز حیاتی ، حساس و مهم شهر تهران در شرایط اضطراری- هدف از تدوین این پروژه طراحی سیستم مستقل با استفاده از منابع تولید مقیاس کوچک می باشد
۲	بررسی جنبه های آسیب پذیری اطلاعات شبکه های اسکادا در سیستم دیسپاچینگ شبکه برق ایران و تعیین استراتژی مورد نیاز این شبکه ها -هدف از این طرح تدوین دستور العمل اجرایی برای مقابله با حملات Cyber (سایبر) و... از طریق شناخت آسیب پذیری ها و تدوین استانداردهای حفاظتی مورد نیاز می باشد
۳	طراحی و تدوین طرح پدافند غیر نظامی صنعت برق کشور در شرایط خصمانه و تدوین پایش و کنترل پروژه های اجرایی در مرحله استقرار
۴	پروژه پابلوت مطالعه و طراحی پدافند غیرعامل نیروگاه بخاری منتظر قائم کرج، نیروگاه سیکل ترکیبی دماوند و پست ۴۰۰ زیاران کرج - هدف از اجرای این پروژه شناخت تهدیدات غالب و آسیب پذیری مراکز ثقل بمنظور مقابله و کاهش تلفات انسانی و تجهیزاتی می باشد
۵	خدمات مشاوره در زمینه برقراری شبکه ارتباطات سراسری صنعت برق با استفاده از بی سیم ارتباطی رایو ترانک در شرایط اضطراری و اعمال مدیریت بحران در چهار چوب اقدامات پدافند غیرعامل
۶	بررسی ،انتخاب ،مطالعه و طراحی استفاده از کتورهای هوشمند با هدف مدیریت بار و انرژی در شرایط اضطراری (فراسامانه هوشمند اندازه گیری و مدیریت انرژی -"فهام")
۷	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان تهران
۸	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان اصفهان
۹	مطالعه تأمین آب اضطراری در شهر مشهد
۱۰	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان کردستان
۱۱	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان بوشهر
۱۲	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان یزد
۱۳	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان مرکزی
۱۴	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان سیستان
۱۵	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان زنجان
۱۶	مطالعه تأمین آب اضطراری در استان خراسان شمالی و جنوبی
۱۷	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت های تأمین و توزیع آب در استان تهران
۱۸	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت های تأمین و توزیع آب در استان اصفهان
۱۹	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت های تأمین و توزیع آب در استان یزد
۲۰	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت های تأمین و توزیع آب در استان کرمان
۲۱	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت های تأمین و توزیع آب در استان لرستان
۲۲	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت های تأمین و توزیع آب در استان قزوین
۲۳	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت های تأمین و توزیع آب در شهر مشهد

۲۴	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در استان خراسان رضوی، شمالی و جنوبی
۲۵	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در استان شیراز
۲۶	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در استان البرز
۲۷	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در استان سیستان
۲۸	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در استان زنجان
۲۹	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در استان کهگیلویه و بویراحمد
۳۰	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در شهر اهواز
۳۱	مطالعه پداقند غیرعامل زیرساخت‌های تأمین و توزیع آب در استان
۳۲	مطالعات پدافند غیرعامل نیروگاه سیکل ترکیبی کلاس F بندرعباس
۳۳	مطالعات پدافند غیرعامل نیروگاه بخار سیریک
۳۴	مطالعات پدافند غیرعامل نیروگاه سیکل ترکیبی کلاس E زرند
۳۵	مطالعات پدافند غیر عامل سیکل ترکیبی سلفچگان
۳۶	مطالعات پدافند غیرعامل پروژه انتقال آب ارس به شمال شرق دریاچه ارومیه
۳۷	مطالعات پدافند غیرعامل سد حاجیلرچای
۳۸	مطالعات پدافند غیرعامل شبکه آبیاری و زهکشی مغان
۳۹	مطالعات پدافند غیر عامل طرح آبرسانی به شهرها و روستاهای غرب استان اصفهان
۴۰	مطالعات پدافند غیر عامل طرح تکمیلی انتقال آب چشمه لنگان
۴۱	مطالعات مفهومی پدافند غیرعامل سدهای پنجگانه در حال بهره برداری (لار، لتیان، امیرکبیر، طالقان و ماملو) و خطوط انتقال سامانه های انتقال آب در حال بهره برداری شرق و غرب شرکت آب منطقه ای تهران
۴۲	مطالعات پدافند غیرعامل ساختمان سد کوچری و سامانه های انتقال آب
۴۳	مطالعه و اجرای تغذیه مصنوعی چاه های گیسور گناباد
۴۴	مطالعات آبرسانی به شهرهای جنوب شرق استان خوزستان
۴۵	طرح افزایش ارتفاع سد سیاه بیشه
۴۶	انجام مطالعات بیوتورورسیم در محل سد و تاسیسات چم آسمان
۴۷	بررسی روش های مختلف تعیین دبی سیلاب در مناطق خشک و نیمه خشک و انتخاب بهترین روش با تاکید بر رودخانه های مرزی
۴۸	پهنه بندی و خطرپذیری سیل با استفاده از سنجش از راه دور استان خراسان رضوی
۴۹	پیش بینی جریان رودخانه با استفاده از محاسبات نرم و اطلاعات ماهواره ای
۵۰	ارزیابی نشت و فرار آب از سد دامغان
۵۱	بررسی تغییرات مورفولوژیکی دامغانرود در اثر احداث سد دامغان و برآورد رسوب
۵۲	تحلیل فراوانی خشکسالی بر اساس مقادیر حدی
۵۳	تعیین آستانه سیلاب طغیانی و هیدروگراف رودخانه زیارت گلستان
۵۴	حل مسائل و مناقشات آب با روش آب مجازی
۵۵	مطالعه روش های پیش بینی خشکسالی هواشناسی سینوپتیک گرگان

ردیف	حوزه	از ابتدا تا کنون
۱	برق	۱۶
۲	آب	۹۱
۳	آب و فاضلاب	۹۱

اعتبارات

کل اعتبارات (میلیون ریال)

ردیف	حوزه	از ابتدا تا کنون	
		مصوب	عملکرد
۱	برق	۱,۷۳۸,۴۳۹	۵۱۲,۶۹۳
۲	آب	۲۲۴,۹۹۲	۱۰۴,۳۴۷
۳	آب و فاضلاب	۲۸,۸۱۵,۴۰۹	۲۴,۰۰۰,۷۲۵
۴	جمع	۳۰,۷۷۸,۸۴۰	۲۴,۶۱۷,۷۶۵

بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره

ردیف	عنوان
۱	دستورالعمل اجرایی گروه‌های تخصصی مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو - مصوب مهر ۱۳۹۶
۲	دستورالعمل اجرایی استان‌های معین و جانشین - مصوب مرداد ۱۳۹۶
۳	دستورالعمل نحوه تهیه سناریو و برگزاری مانورهای آمادگی مدیریت بحران و پدافند غیرعامل - مصوب مرداد ۱۳۹۶
۴	دستورالعمل شورای هماهنگی مدیران مدیریت بحران و پدافند غیرعامل صنعت آب و برق استان‌ها - مصوب مرداد ۱۳۹۶
۵	دستورالعمل نحوه تهیه سناریو و برگزاری مانورهای آمادگی مدیریت بحران و پدافند غیرعامل - مصوب آبان ۱۳۹۵
۶	آیین‌نامه داخلی تشخیص صلاحیت مشاوران پدافند غیرعامل وزارت نیرو - مصوب مرداد ۱۳۹۵
۷	دستورالعمل تهیه و تصویب مطالعات توجیهی پدافند غیرعامل طرح‌های توسعه‌ای مشمول ماده ۲۱۵ برنامه پنجم توسعه - مصوب اردیبهشت ۱۳۹۳
۸	بخشنامه و قوانین پایداری چارت تشکیلاتی دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل در صنعت آب و برق - اسفند ۱۳۹۲
۹	شرح خدمات عمومی مطالعات پدافند غیرعامل طرح‌های در حال مطالعه و تأسیسات در حال بهره‌برداری - مصوب تیر ۱۳۹۲
۱۰	سند چشم‌انداز و برنامه راهبردی حوزه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو - دی ۱۳۹۱
۱۱	نظامنامه مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو - مصوب آذر ۱۳۹۱

حوزه ستادی وزارت نیرو :

- دستگاه برتر در همایش سالانه پدافند غیرعامل در سال ۱۳۹۶
- مدیر برتر جهادی در سال ۱۳۹۶

شرکت‌های مادر تخصصی

- شرکت مدیریت منابع آب ایران : تقدیر به عنوان شرکت‌های مادر تخصصی برتر در همایش سالانه پدافند غیرعامل در سال ۹۶-۱۳۹۵
- شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور : تقدیر به عنوان شرکت‌های مادر تخصصی برتر در همایش سالانه پدافند غیرعامل در سال ۹۴-۱۳۹۳
- شرکت توانیر : تقدیر به عنوان شرکت‌های مادر تخصصی برتر در همایش سالانه پدافند غیرعامل در سال ۹۲-۱۳۹۱

سایر موارد در دست انجام

- برگزاری نشست‌های آموزشی - تمرینی و هماهنگی منطقه‌ای با حضور مدیران شرکت‌های عضو
- تدوین و تصویب دستورالعمل‌های مورد نیاز
- ادامه مطالعات مدیریت بحران و پدافند غیرعامل مراکز دارای سطح‌بندی صنعت آب و برق
- تدوین و تصویب عناوین آموزشی مورد نیاز